

Motion till riksdagen 2022/23:1280

av **Nooshi Dadgostar m.fl. (V)**

Utgiftsområde 21 Energi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2023 inom utgiftsområde 21 Energi enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Anslagsfördelning

Tabell 1 Anslagsförslag 2023 för utgiftsområde 21 Energi

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen
1:1 Statens energimyndighet	452 970	±0
1:2 Insatser för energieffektivisering	397 000	±0
1:3 Insatser för fossilfri elproduktion	21 000	±0
1:4 Energiforskning	1 417 723	–50 000
1:5 Energimarknadsinspektionen	209 401	±0
1:6 Elberedskap	453 000	±0
1:7 Avgifter till internationella organisationer	25 328	±0
1:8 Energi- och klimatomställning på lokal och regional nivå m.m.	155 000	±0
1:9 Elsäkerhetsverket	73 427	±0
1:10 Laddinfrastruktur	1 090 000	±0
1:11 Biogasstöd	650 000	±0
99:1 Stärkt elöverföringskapacitet	±0	±0
99:2 Investeringar till lokal förnybar elproduktion	±0	±0
99:3 Vindkraft ersättningsmodell till kommuner	±0	275 000
Summa	4 944 849	225 000

Sammanfattning

2023 påbörjar Vänsterpartiet satsningar för att planera, samverka och koordinera den mest omfattande investeringspolitiken för klimatet i modern tid, ett investeringsprogram som implementeras 2024 på energiområdet och växlas upp under 10 år.

Vänsterpartiets huvudmål med energipolitiken är stora reformer som syftar till att bygga ut den förnybara energin och ställa om från fossila bränslen till förnybara. Transport- och industrisektorernas klimatomställning sker till en stor del genom elektrifiering. Inom energiområdet finns utrymme för satsningar som inte bara är viktiga för klimatomställningen utan som även skapar arbetstillfällen och får fart på ekonomin. Våra budgetsatsningar omfattar tre olika stödformer som underlättar omställningen till förnybar energi och säkrar den lokala energiförsörjningen.

Anslag 1:4 Energiforskning

Vänsterpartiet avvisar regeringens satsning på ytterligare forskning och innovation inom kärnkraft. Vänsterpartiet vill avveckla kärnkraften och satsa på förnybar energiproduktion. Anslaget föreslås därför minskas med 50 miljoner kronor 2023.

Nytt anslag: Stärkt elöverföringskapacitet

Vänsterpartiet vill bygga ut elnätet. Förslaget är en del av Vänsterpartiets klimatinvesteringsprogram och innebär investeringar på 50 miljarder kronor över 10 år i utbyggnaden av transmissionsnätet för elöverföring. Under lång tid har investeringar i elnätet varit eftersatta. Det är uppenbart att marknaden inte har lyckats lösa det efter avregleringen på 1990-talet. Vi vill bygga elnätet robust igen med kraftiga investeringar i såväl överföringskapaciteten mellan norra och södra Sverige, som i utbyggnad av elnätet för klimatomställningen. Elnätet behöver ses som en del av samhällets infrastruktur, som vi gemensamt bygger upp utifrån samhälleliga mål, som annan infrastruktur i form av exempelvis vägar och järnvägar. För oss är det väsentligt att elnätet är ägt av samhället genom exempelvis stat, region eller kommun. För att möjliggöra investeringen föreslår Vänsterpartiet att ett nytt anslag införs. Investeringen påbörjas 2024 och uppgår då till 2,5 miljarder kronor, samt 4 miljarder kronor 2025.

Nytt anslag: Investeringar till lokal förnybar elproduktion

Vänsterpartiet vill göra massiva investeringar i förnybar elproduktion. Vi föreslår därför ett investeringsstöd på 50 miljarder kronor under 10 år till lokal förnybar elproduktion. Det behövs bättre incitament för utbyggnad av vindkraft, både land- och havsbaserad, genom att gynna den kommun och de boende i närområdet där vindkraften ska byggas. Vänsterpartiet vill även öka acceptansen för vindkraft genom att lagstifta om en produktionsbaserad ekonomisk ersättning som betalas av elproducenten och som går till de lokalsamhällen där vindkraft byggs. Investeringarna riktas till förnybar lokal elproduktion till konkurrenskraftigt elpris, med kravet att det ska vara till gagn för svensk industri och svenska hushåll. Det omfattar investeringar i såväl lokal förnybar elproduktion som överföringskapacitetsutbyggnad till lokal- och regionalnät samt anslutning till transmissionsnät. Vänsterpartiet tar ansvar för att det ska finnas el till

elektrifieringen av både industrin och transportsektorn. Det är centralt för att pressa ned utsläppen. För att möjliggöra satsningen som påbörjas 2024 föreslår vi ett nytt anslag som uppgår till 2 miljarder kronor 2024 samt 3 miljarder kronor 2025.

Nytt anslag: Vindkraft – ersättningsmodell till kommuner

För att gynna de kommuner där vindkraft redan har byggts ges ett statligt stöd som ersättning för tidigare investerade vindkraftsparker under en övergångsperiod på två år, för den produktionsbaserade ekonomiska ersättning som betalas av elproducenten som Vänsterpartiet vill genomföra. Syftet med stödet är att de kommuner som redan har gått före och upplåtit mark till vindkraftsbyggen ska ersättas när vårt förslag om lagstiftning om en produktionsbaserad ekonomisk ersättning som betalas av elproducenten och som går till de lokalsamhällen där vindkraft byggs, implementeras. För att införa stödet föreslår Vänsterpartiet att ett nytt anslag upprättas. Anslaget föreslås uppgå till 275 miljoner kronor per år 2023 och 2024 och ska gälla under en övergångsperiod på två år.

Nooshi Dadgostar (V)

Andrea Andersson Tay (V)

Ida Gabrielsson (V)

Samuel Gonzalez Westling (V)

Tony Haddou (V)

Vasiliki Tsouplaki (V)

Jessica Wetterling (V)

Birger Lahti (V)